

Бабусині пісні

Якщо серед розмаїття книжкового краму вам впало в око саме це видання, то ви — людина, небайдужа до української пісні. Припускаю, ви — студент, який вивчає народну творчість, а можливо, зрілий народознавець, який намагається віднайти незнані досі пісенні перлини. Може, ви керуєте самодіяльним чи професійним колективом і працюєте над поповненням репертуару або просто хочете знати більше народних пісень. У будь-якому випадку, ви не помилились.

Пісні «у стилі ретро», запропоновані у збірці «Пісні, романси та балади», молодими співали наші бабусі, збираючись на вечірки. Упорядниця пісенника — Лідія Романчук, уродженка Дерманя, що на Рівненщині, змалку відчула мелодику пісень волинського краю. У сталінських таборах, як уміла, керувала аматорським хором, у якому співали молоді бранки. У ті страшні часи пісня рятувала від відчаю у тюрмах і таборах, єднала з рідною землею у неволі, давала силу вижити у засланні. Снагою свого унікального мелосу Україна живила дух незліченних каторжних колон, тримала своїх дітей по цей бік грані смерті, підносила на високу ноту непокори і спротиву злу й насильству. Пісня — генетичний код нації та мови, і це його передавали матері немовлятам у колискових, ним прощалися і присягалися. Чи ж дивно, що пісню берегли, виносили з пекла у пам'яті — єдине, чого несила забрати під час обшуку.

Кожну пісню пані Ліда пронесла у серці крізь часи тоталізму, коли чимало пісень належали до заборонених, але й дозволена народна пісня мала певний «ліміт». Усе своє життя пісні злітали до небайдужої душі звідусіль: тексти записувала, мелодії наспівувала, щоб не забути. Настав час передати людям накопичені скарби. Нещодавно світ побачила збірка «Повстанські сурми», в якій упорядниця вмістила пісні героїчної доби борні, перемог і поразок.

І ось — нова збірка, пісні серця, юності, кохання. Тепер важко сказати, яка з цих пісень старовинна, а яка написана у XX столітті. Історія рідко зберігає імена авторів музики і слів. У пісеннику чимало народних варіантів авторських текстів. Так, скажімо, Лідія Романчук записала народний переспів романсу «Колір чорний»,